

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 14.7.2009
KOM(2009) 357 endelig

2009/0097 (ACC)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om indgåelse af en aftale i form af en protokol om fastlæggelse af en
tvistbilæggelsesordning for tvister vedrørende handelsbestemmelserne i Euro-
Middelhavsaftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Fællesskab
og dets medlemsstater på den ene side og Den Tunesiske Republik på den anden side**

BEGRUNDELSE

1. Euro-Middelhavsaftalerne indeholder bestemmelser om liberalisering af handelen med varer, men reglerne for bilæggelse af tvister vedrørende disse bestemmelser er hovedsagelig baseret på diplomati og kan nemt sættes ud af spil af den indklagede part.
2. I forbindelse med udvidelsen og forbedringen af handelsforbindelserne mellem EU og Middelhavslandene var det hensigtsmæssigt at indføre en tvistbilæggelsesordning for handelstvister baseret på effektive strømlinede procedurer, som afvikles inden for faste frister, og udformet på grundlag af tvistbilæggelsesordningerne i Fællesskabets senest indgåede aftaler og WTO-forståelsen om bilæggelse af tvister. En sådan ordning vil øge sikkerheden og forudsigeligheden i de bilaterale handelsforbindelser.
3. Den 24. februar 2006 bemyndigede Rådet Kommissionen til at indlede forhandlinger med partnerne i Middelhavsområdet med henblik på at fastlægge en tvistbilæggelsesordning vedrørende handelsbestemmelser (dok. 6489/06 MED 4 WTO 37).
4. Kommissionen har forhandlet på regionalt plan og bilateralt med flere partnere i Middelhavsområdet. Forhandlingerne blev ført i samråd med det udvalg, der er nedsat ved traktatens artikel 133, og inden for rammerne af Rådets forhandlingsdirektiver.
5. Forhandlingerne med Tunesien forløb planmæssigt og mandede ud i et udkast til protokol, der blev parafet på konferencen mellem EU's og Middelhavslandenes handelsministre i Marseille den 2. juli 2008. Protokollen følger modellen i tvistbilæggelseskapitlet i igangværende frihandelsforhandlinger og er baseret på WTO's tvistbilæggelsesforståelse, tilpasset en bilateral kontekst. Tvistbilæggelsesordningen finder anvendelse på afsnit II i associeringsaftalen mellem EU og Tunesien, med den sædvanlige undtagelse af antidumpingartiklen. Teksten omfatter også effektive strømlinede procedurer (bl.a. vedrørende voldgiftspanelets sammensætning og efterlevelse af bestemmelserne) med klare tidsfrister. Den giver desuden mulighed for at bilægge tvister via konsultationer og mægling, inden der nedsættes et panel. Endelig indeholder protokollen bestemmelser om åbenhed og gennemsigtighed (åbne høringer, amicus curiae-indlæg, offentliggørelse af panelets rapport) samt en artikel om forholdet til WTO's tvistbilæggelsesforståelse.
6. Rådet anmodes med dette forslag om at godkende denne aftale. Når protokollen er godkendt af Rådet og de tunesiske myndigheder, vil den blive knyttet som bilag til associeringsaftalen.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om indgåelse af en aftale i form af en protokol om fastlæggelse af en tvistbilæggelsesordning for tvister vedrørende handelsbestemmelserne i Euro-Middelhavsaftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Den Tunesiske Republik på den anden side

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 133 sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, første punktum,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den 24. februar 2006 bemyndigede Rådet Kommissionen til at indlede forhandlinger med partnerne i Middelhavsområdet med henblik på at fastlægge en tvistbilæggelsesordning vedrørende handelsbestemmelser.
- (2) Kommissionen har i samråd med det udvalg, der er nedsat ved traktatens artikel 133, ført forhandlinger inden for rammerne af Rådets forhandlingsdirektiver.
- (3) Kommissionen har afsluttet forhandlingerne om en aftale i form af en protokol om fastlæggelse af en tvistbilæggelsesordning for tvister vedrørende handelsbestemmelserne i Euro-Middelhavsaftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Den Tunesiske Republik på den anden side.
- (4) Denne aftale bør godkendes -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Aftalen i form af en protokol om fastlæggelse af en tvistbilæggelsesordning for tvister vedrørende handelsbestemmelserne i Euro-Middelhavsaftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Den Tunesiske Republik på den anden side godkendes herved på Fællesskabets vegne.

---

¹ EUT C [...] af [...], s. [...].

Teksten til aftalen er knyttet som bilag til denne afgørelse.

Artikel 2

Formanden for Rådet bemyndiges til at udpege den eller de personer, der er beføjet til at undertegne den i artikel 1 omhandlede aftale i form af en protokol med bindende virkning for Fællesskabet.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne

[...]

Formand

BILAG

PROTOKOL OM TVISTBILÆGGELSE

KAPITEL I

MÅL OG ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 1

Mål

Målet med denne protokol er at forebygge og bilægge eventuelle handelstvister mellem parterne ved så vidt muligt at finde en gensidigt acceptabel løsning.

Artikel 2

Anvendelse af protokollen

1. Denne protokols bestemmelser finder anvendelse på alle tvister vedrørende fortolkningen og anvendelsen af bestemmelserne i afsnit II (bortset fra artikel 24) i Euro-Middelhavsaftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Den Tunesiske Republik på den anden side (i det følgende benævnt "associeringsaftalen"), medmindre andet udtrykkeligt er fastsat². Artikel 86 i associeringsaftalen finder anvendelse på tvister vedrørende anvendelsen og fortolkningen af andre bestemmelser i associeringsaftalen.
2. Denne protokols procedurer finder anvendelse, hvis en tvist ikke er bilagt senest 60 dage efter dens indbringelse for associeringsrådet, jf. artikel 86 i associeringsaftalen.
3. I forbindelse med stk. 2 anses en tvist for at være løst, når associeringsrådet har truffet en afgørelse, jf. artikel 86, stk. 2, i associeringsaftalen, eller erklæret, at der ikke længere består nogen tvist.

KAPITEL II

KONSULTATIONER OG MÆGLING

Artikel 3

Konsultationer

1. Parterne bestræber sig på at løse eventuelle tvister vedrørende fortolkningen og anvendelsen af de i artikel 2 omhandlede bestemmelser ved loyalt at indlede

---

² Bestemmelserne i denne protokol berører ikke artikel 34 i protokollen om definitionen af begrebet "varer med oprindelsesstatus" og metoderne for administrativt samarbejde.

konsultationer med det formål hurtigt at nå til enighed om en retfærdig og gensidigt acceptabel løsning.

2. Konsultationer indledes ved, at den ene part fremsender en skriftlig anmodning til den anden part med kopi til Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser, hvori den anfører, hvilken foranstaltning sagen drejer sig om, og de bestemmelser i associeringsaftalen, som efter partens opfattelse finder anvendelse.
3. Konsultationer afholdes senest 40 dage efter datoen for modtagelsen af anmodningen og finder sted på den indklagede parts territorium, medmindre parterne aftaler andet. Konsultationerne anses for at være afsluttet senest 60 dage efter modtagelsen af anmodningen, medmindre parterne enes om at fortsætte dem. Konsultationerne, og især de oplysninger, der kommer frem, og de holdninger, parterne indtager under forhandlingerne, er fortrolige og berører ikke parternes rettigheder i et eventuelt videre sagsforløb.
4. Konsultationer om hastende spørgsmål, herunder om letfordærlige varer eller sæsonvarer, indledes senest 15 dage efter modtagelsen af anmodningen og anses for afsluttet senest 30 dage efter modtagelsen af anmodningen.
5. Hvis den part, over for hvem anmodningen om konsultationer fremsættes, ikke besvarer anmodningen senest 10 arbejdsdage efter modtagelsen, eller hvis der ikke afholdes konsultationer inden for de frister, der er fastsat i henholdsvis stk. 3 og 4, eller hvis konsultationerne er afsluttet, uden at man er nået til enighed om en gensidigt acceptabel løsning, kan den klagende part anmode om, at der nedsættes et voldgiftspanel efter artikel 5.

Artikel 4

Mægling

1. Hvis konsultationerne ikke resulterer i en gensidigt acceptabel løsning, kan parterne efter indbyrdes aftale henvende sig til en mægler. Anmodninger om mægling fremsættes skriftligt til Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser med angivelse af den foranstaltning, der har været genstand for konsultationer, samt det aftalte kommissorium for mæglingen. Parterne forpligter sig til at udvise imødekommenhed over for anmodninger om mægling.
2. Hvis parterne ikke når til enighed om en mægler senest fem arbejdsdage efter datoen for modtagelsen af anmodningen om mægling, vælger formændene for Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser eller deres stedfortræder ved lodtrækning en mægler blandt de personer, som er anført på den i artikel 19 omhandlede liste, og som ikke er statsborgere i nogen af parterne. Udvælgelsen foretages senest 10 arbejdsdage efter modtagelsen af anmodningen om mægling. Mægleren indkalder parterne til et møde senest 30 dage efter sin udvælgelse. Parternes indlæg skal være mægleren i hænde senest 15 dage inden mødet, og mægleren kan anmode parterne, eksperter eller tekniske rådgivere om supplerende oplysninger, hvis han eller hun anser det for nødvendigt. Alle oplysninger, der er indhentet på denne måde, skal være tilgængelige for parterne, og

de skal kunne fremsætte bemærkninger hertil. Mægleren afgiver en udtalelse senest 45 dage efter sin udvælgelse.

3. I mæglerens udtalelse kan indgå en henstilling om, hvordan tvisten kan løses i overensstemmelse med de i artikel 2 omhandlede bestemmelser. Mæglerens udtalelse er ikke bindende.
4. Parterne kan aftale at ændre de i stk. 2 anførte frister. Mægleren kan også beslutte at ændre disse frister efter anmodning fra en af parterne under hensyn til de særlige vanskeligheder, den pågældende part måtte være stødt på, eller under hensyn til sagens kompleksitet.
5. Mæglingsforhandlingerne, og især mæglerens udtalelse, alle oplysninger, der kommer frem, og de holdninger, parterne indtager under disse forhandlinger, er fortrolige og berører ikke parternes rettigheder i et eventuelt videre sagsforløb.
6. Hvis parterne er enige herom, kan mæglingsprocedurerne fortsætte, samtidig med at voldgiftsproceduren afvikles.
7. Udskiftning af en mægler sker kun af de grunde og efter de procedurer, der er beskrevet i punkt 18-21 i forretningsordenen.

KAPITEL III

TVISTBILÆGGELSESPROCEDURER

AFDELING I - VOLDGIFTSPROCEDURE

Artikel 5

Indledning af voldgiftsproceduren

1. Er det ikke lykkedes parterne at løse tvisten gennem konsultationer, jf. artikel 3, eller gennem mægling, jf. artikel 4, kan den klagende part anmode om, at der nedsættes et voldgiftspanel.
2. Anmodningen om nedsættelse af et voldgiftspanel fremsættes skriftligt over for den indklagede part og Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser. Den klagende part anfører i sin anmodning, hvilken foranstaltning sagen drejer sig om, og gør rede for, hvordan den pågældende foranstaltning er i strid med de i artikel 2 omhandlede bestemmelser. Der anmodes om nedsættelse af et voldgiftspanel senest 18 måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen om konsultationer, uden at dette berører den klagende parts ret til at anmode om nye konsultationer om samme anliggende på et senere tidspunkt.

Artikel 6

Nedsættelse af voldgiftspanelet

1. Voldgiftspanelet skal bestå af tre voldgiftsmænd.
2. Senest 10 arbejdsdage efter den indklagede parts modtagelse af anmodningen om nedsættelse af et voldgiftspanel rådfører parterne sig med hinanden for at nå til enighed om voldgiftspanelets sammensætning.
3. Hvis parterne ikke kan nå til enighed om panelets sammensætning inden for fristen i stk. 2, kan begge parter anmode formændene for Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser eller disses stedfortræder om at udvælge alle tre medlemmer ved lodtrækning fra den liste, der er fastsat i henhold til artikel 19, således at ét medlem vælges blandt de personer, som den klagende part foreslår, ét blandt de personer, der foreslås af den indklagede part, og ét blandt de personer, som parterne har udpeget til at varetage formandskabet. Er parterne enige om et eller flere medlemmer af voldgiftspanelet, udvælges de øvrige medlemmer efter samme procedure.
4. Formændene for Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser eller disses stedfortræder udvælger voldgiftsmændene senest fem arbejdsdage efter, at en part har fremsat den i stk. 3 omhandlede anmodning.
5. Voldgiftspanelet anses for nedsat på den dato, på hvilken de tre voldgiftsmænd er udvalgt.
6. Udskiftning af voldgiftsmænd sker kun af de grunde og efter de procedurer, der er beskrevet i punkt 18-21 i forretningsordenen.

Artikel 7

Interimsrapport fra panelet

Senest 120 dage efter nedsættelsen af voldgiftspanelet udarbejder dette en interimsrapport, hvori der redegøres for de faktiske omstændigheder, relevante bestemmelser og grundlaget for panelets konklusioner og henstillinger. Parterne kan skriftligt anmode voldgiftspanelet om at genbehandle bestemte punkter i interimsrapporten senest 15 dage efter forelæggelsen heraf. Voldgiftspanelets endelige kendelse skal indeholde en fyldestgørende begrundelse for de anbringender, der er fremført på stadiet for interimsgenbehandlingen, samt klare svar på de to parter spørgsmål og bemærkninger.

Artikel 8

Voldgiftspanelets kendelse

1. Voldgiftspanelet meddeler parterne og Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser sin kendelse senest 150 dage efter datoen for nedsættelsen af panelet. Hvis voldgiftspanelet finder, at denne frist ikke kan overholdes, skal formanden for panelet meddele parterne og Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser dette skriftligt med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår panelet kan afslutte sit arbejde. Kendelsen må under ingen omstændigheder meddeles senere end 180 dage efter datoen for nedsættelsen af voldgiftspanelet.
2. I hastende tilfælde, herunder hvis der er tale om letfordærlige varer eller sæsonvarer, bestræber voldgiftspanelet sig bedst muligt på at afsige sin kendelse senest 75 dage efter nedsættelsen af panelet. Under ingen omstændigheder må kendelsen afsiges senere end 90 dage efter nedsættelsen. Voldgiftspanelet afsiger senest 10 dage efter nedsættelsen en foreløbig kendelse om, hvorvidt det anser sagen for at haste.
3. Efter anmodning fra begge parter suspenderer voldgiftspanelet når som helst sit arbejde i en af parterne aftalt periode på højst 12 måneder og genoptager det efter anmodning fra den klagende part ved udløbet af den aftalte periode. Hvis den klagende part ikke anmoder om genoptagelse af voldgiftspanelets arbejde inden udløbet af den aftalte suspensionsperiode, indstilles proceduren. Suspensionen og indstillingen af voldgiftspanelets arbejde berører ikke parternes rettigheder i forbindelse med et andet sagsforløb vedrørende samme anliggende.

AFDELING II - EFTERLEVELSE

Artikel 9

Efterlevelse af voldgiftspanelets kendelse

Begge parter træffer de fornødne foranstaltninger til at efterleve voldgiftspanelets kendelse og bestræber sig på i fællesskab at fastsætte en frist herfor.

Artikel 10

Rimelig frist til efterlevelse

1. Senest 30 dage efter, at parterne har modtaget meddelelsen om voldgiftspanelets kendelse, meddeler den indklagede part den klagende part og Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser, hvor lang en frist der er nødvendig for at efterleve kendelsen (i det følgende benævnt "rimelig frist"), hvis øjeblikkelig efterlevelse ikke er mulig.
2. Hvis der er uenighed mellem parterne om, hvad der er en rimelig frist til at efterleve voldgiftspanelets kendelse, anmoder den klagende part senest 20 dage efter

modtagelsen af meddelelsen fra den indklagede part, jf. stk. 1, skriftligt voldgiftspanelet om at fastsætte en rimelig frist. En sådan anmodning meddeles samtidigt den anden part og Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser. Voldgiftspanelet meddeler parterne og Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser sin kendelse senest 30 dage efter indgivelsen af anmodningen.

3. Den rimelige frist kan forlænges efter aftale mellem parterne.

Artikel 11

Prøvelse af foranstaltninger, der er truffet for at efterleve voldgiftspanelets kendelse

1. Den indklagede part meddeler, inden den rimelige frist udløber, den anden part og Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser, hvilke foranstaltninger den har truffet for at efterleve voldgiftspanelets kendelse.
2. Hvis der er uenighed mellem parterne om realiteten af en foranstaltning meddelt efter stk. 1 eller en sådan foranstaltnings overensstemmelse med de i artikel 2 omhandlede bestemmelser, kan den klagende part skriftligt anmode voldgiftspanelet om at afgøre spørgsmålet. Det skal af anmodningen fremgå, hvilken foranstaltning sagen drejer sig om, og hvordan denne foranstaltning er i strid med de i artikel 2 omhandlede bestemmelser. Voldgiftspanelet meddeler sin kendelse senest 90 dage efter indgivelsen af anmodningen. I hastende tilfælde, herunder hvis der er tale om letfordærlige varer eller sæsonvarer, meddeler voldgiftspanelet sin kendelse senest 45 dage efter indgivelsen af anmodningen.

Artikel 12

Midlertidige afbødende foranstaltninger i tilfælde af manglende efterlevelse

1. Hvis den indklagede part ikke meddeler, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterleve voldgiftspanelets kendelse, inden udløbet af den rimelige frist, eller hvis voldgiftspanelet finder, at de foranstaltninger, der er meddelt i henhold til artikel 11, stk. 1, ikke er forenelige med partens forpligtelser i henhold til de i artikel 2 omhandlede bestemmelser, skal den indklagede part på anmodning af den klagende part fremsætte et tilbud om midlertidig kompensation.
2. Hvis der ikke senest 30 dage efter udløbet af den rimelige frist eller efter voldgiftspanelets kendelse i henhold til artikel 11 om, at en efterlevelseshenstand ikke er forenelig med de i artikel 2 omhandlede bestemmelser, er opnået enighed om kompensation, er den klagende part berettiget til efter underretning af den anden part og af Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser at suspendere forpligtelser, som udspringer af de i artikel 2 omhandlede bestemmelser, i en grad der svarer til omfanget af den ophævelse eller forringelse af fordele, som den manglende efterlevelse har forårsaget. Når den klagende part træffer sådanne foranstaltninger, tager den hensyn til konsekvenserne heraf for udviklingen og økonomien i den indklagede part. Den klagende part kan

gennemføre suspensionen 10 arbejdsdage efter den indklagede parts modtagelse af underretningen, medmindre den indklagede part har anmodet om voldgift efter stk. 3.

3. Hvis den indklagede part finder, at omfanget af suspensionen ikke svarer til den ophævelse eller forringelse af fordele, som den manglende efterlevelse har forårsaget, kan den skriftligt anmode voldgiftspanelet om at afgøre spørgsmålet. En sådan anmodning meddeles den anden part og Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser inden udløbet af den i stk. 2 omhandlede periode på 10 arbejdsdage. Senest 30 dage efter indgivelsen af anmodningen meddeler voldgiftspanelet parterne og det institutionelle organ med ansvar for handelsanliggender sin kendelse om omfanget af suspensionen af forpligtelser efter eventuelt at have indhentet ekspertrådgivning. Forpligtelser må først suspenderes, når voldgiftspanelet har afsagt sin kendelse, og enhver suspension skal være i overensstemmelse med voldgiftspanelets kendelse.
4. Suspension af forpligtelser er midlertidig og må kun anvendes, indtil de foranstaltninger, hvorom det er konstateret, at de er i strid med de i artikel 2 omhandlede bestemmelser, er trukket tilbage eller ændret og gjort forenelige med de nævnte bestemmelser, jf. artikel 13, eller indtil parterne er nået til enighed om at løse tvisten.

Artikel 13

Prøvelse af efterlevelseshforanstaltninger, der er truffet efter suspensionen af forpligtelser

1. Den indklagede part meddeler den anden part og Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser de foranstaltninger, der er truffet for at efterleve voldgiftspanelets kendelse, og sin anmodning om, at den klagende parts anvendelse af suspension af forpligtelser bringes til ophør.
2. Hvis parterne ikke når til enighed om de meddelte foranstaltningers forenelighed med de i artikel 2 omhandlede bestemmelser senest 30 dage efter modtagelsen af meddelelsen, anmoder den klagende part skriftligt voldgiftspanelet om at afgøre spørgsmålet. En sådan anmodning meddeles samtidigt den anden part og Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser. Voldgiftspanelets kendelse meddeles parterne og Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser senest 45 dage efter indgivelsen af anmodningen. Hvis voldgiftspanelet når frem til, at efterlevelseshforanstaltningerne er i overensstemmelse med de i artikel 2 omhandlede bestemmelser, bringes suspensionen af forpligtelser til ophør.

AFDELING III - FÆLLES BESTEMMELSER

Artikel 14

Gensidigt acceptabel løsning

Det står parterne frit for til enhver tid at finde en gensidigt acceptabel løsning på tvister som falder ind under denne protokol. De meddeler Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser og voldgiftspanelet en eventuel sådan løsning. Når den gensidigt acceptable løsning er blevet meddelt, afslutter panelet sit arbejde, og proceduren indstilles.

Artikel 15

Forretningsordenen

1. Tvistbilæggelsesprocedurerne i denne protokols kapitel III er omfattet af den forretningsordenen, der er knyttet som bilag til denne protokol.
2. Voldgiftspanelets møder er offentlige i overensstemmelse med forretningsordenen, medmindre parterne fastsætter andet.

Artikel 16

Information og teknisk rådgivning

Efter anmodning fra en part eller på eget initiativ kan voldgiftspanelet indhente de oplysninger, det finder nødvendige med henblik på voldgiftspanelproceduren. Voldgiftspanelet har således også ret til at søge relevant ekspertrådgivning efter behov. Voldgiftspanelet rådfører sig med parterne, inden det vælger de pågældende eksperter. Alle oplysninger, der er indhentet på denne måde, skal være tilgængelige for parterne, og de skal kunne fremsætte bemærkninger hertil. Interesserede fysiske eller juridiske personer, som er etableret i parterne, har tilladelse til at indgive amicus curiae-indlæg til voldgiftspanelet i overensstemmelse med forretningsordenen. Sådanne indlæg skal være begrænset til tvistens faktiske omstændigheder; de må ikke vedrøre retsspørgsmål.

Artikel 17

Fortolkningsregler

Voldgiftspaneler fortolker de i artikel 2 omhandlede bestemmelser efter sædvanereglene for fortolkning af folkeretten, herunder Wienerkonventionen om traktatretten. Voldgiftspanelets kendelser kan ikke udvide eller begrænse de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i de i artikel 2 omhandlede bestemmelser.

Artikel 18

Voldgiftspanelets afgørelser og kendelser

1. Voldgiftspanelet bestræber sig bedst muligt på at træffe afgørelse ved enstemmighed. Hvis det imidlertid ikke er muligt at nå frem til en enstemmig afgørelse, afgøres sagen ved flertalsafstemning. Der afgives ikke dissens.
2. Voldgiftspanelets kendelse er bindende for parterne og skaber ikke rettigheder eller forpligtelser for fysiske eller juridiske personer. I kendelsen redegøres der for de faktiske omstændigheder, relevante bestemmelser i associeringsaftalen og grundlaget

for panelets resultater og konklusioner. Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser offentliggør voldgiftspanelets kendelse i dens fulde ordlyd, medmindre det beslutter ikke at gøre dette af hensyn til fortrolige forretningsoplysninger.

KAPITEL IV

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 19

Liste over voldgiftsmænd

1. Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser fastsætter senest seks måneder efter denne protokols ikrafttrædelse en liste med mindst 15 personer, som er villige og i stand til at fungere som voldgiftsmænd. Hver af parterne foreslår mindst fem personer til at fungere som voldgiftsmænd. De to parter udvælger også mindst fem personer, som ikke er statsborgere i nogen af parterne, til at varetage formandskabet i voldgiftspanelet. Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser sørger for, at listen altid er fuldstændig.
2. Voldgiftsmænd skal have specialiseret viden eller erfaringer inden for jura og international handel. De skal være uafhængige og handle efter deres egen overbevisning og må ikke modtage instruktioner fra nogen organisation eller regering eller være tilknyttet nogen af parternes regering, og de skal overholde den adfærdskodeks, der er knyttet som bilag til denne protokol.
3. Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser kan fastsætte supplerende lister med mindst 15 personer, som har ekspertise om bestemte spørgsmål inden for sektorer, der er omfattet af associeringsaftalen. Når udvælgelsesproceduren i artikel 6, stk. 2, anvendes, kan formændene for Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser anvende en supplerende liste med begge parters samtykke.

Artikel 20

Forhold til WTO-forpligtelser

1. Anvendelse af denne protokols tvistbilæggelsesbestemmelser er ikke til hinder for, at en sag indbringes for WTO, herunder også tvistbilæggelsessager.
2. Har en part imidlertid med hensyn til en bestemt foranstaltning indledt en tvistbilæggelsesprocedure enten i henhold til denne protokol eller i henhold til WTO-overenskomsten, må den pågældende part ikke indlede en tvistbilæggelsesprocedure vedrørende samme foranstaltning i det andet forum, før den første sag er afsluttet. Herudover må en part ikke søge afhjælpning for misligholdelse af en forpligtelse, som gælder i henhold til både associeringsaftalen og WTO-overenskomsten, i begge forummer. Når en tvistbilæggelsesprocedure er indledt i et sådant tilfælde, må parten ikke indbringe et krav om afhjælpning for misligholdelse af samme forpligtelse i henhold til den anden aftale for det andet forum, medmindre det valgte forum af

proceduremæssige eller retslige grunde ikke når frem til en afgørelse vedrørende kravet om afhjælpning i forbindelse med den pågældende forpligtelse.

3. Med henblik på anvendelsen af stk. 2:
  - anses en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til WTO-overenskomsten for at være indledt, når en part anmoder om, at der nedsættes et panel i henhold til artikel 6 i WTO-forståelsen vedrørende reglerne og procedurerne for tvistbilæggelse, og for at være afsluttet, når WTO's tvistbilæggelsesorgan vedtager panelets beretning og i givet fald appelinstantens beretning, jf. artikel 16 og artikel 17, stk. 14, i tvistbilæggelsesforståelsen
  - anses en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til denne protokol for at være indledt, når en part anmoder om nedsættelse af et voldgiftspanel i henhold til artikel 5, stk. 1, og for at være afsluttet, når voldgiftspanelet meddeler parterne og Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser sin kendelse i henhold til artikel 8.
4. Intet i denne protokol er til hinder for, at en part gennemfører en af WTO's tvistbilæggelsesorgan godkendt suspension af forpligtelser. WTO-overenskomsten kan ikke påberåbes for at forhindre en part i at suspendere forpligtelser i henhold til denne protokol.

Artikel 21

Frister

1. Alle de i denne protokol fastsatte frister, herunder voldgiftspanelernes frist til at meddele deres kendelser, regnes i kalenderdage fra dagen efter den handling eller den kendsgerning, som de vedrører, medmindre andet er fastsat.
2. Alle frister, der er nævnt i denne protokol, kan ændres efter aftale mellem parterne. Parterne forpligter sig til at udvise imødekommenhed over for anmodninger om forlængelse af tidsfrister, som er begrundet i en parts vanskeligheder med at efterleve denne protokols procedurer. Hvis en part anmoder herom, kan voldgiftspanelet forlænge de frister, der gælder for forhandlingerne, under hensyntagen til parternes forskellige udviklingsniveau.

Artikel 22

Gennemgang og ændring af protokollen

1. Efter ikrafttrædelsen af denne protokol og bilagene hertil kan associeringsrådet når som helst tage deres gennemførelse op til fornyet overvejelse for at tage stilling til, om de skal videreføres, ændres eller ophæves.
2. I den forbindelse kan associeringsrådet overveje muligheden af at oprette en fælles appelinstant for flere Euro-Middelhavsftaler.

3. Associeringsrådet kan beslutte at ændre denne protokol og bilagene hertil. Parterne anvender en sådan beslutning efter at have gennemført deres interne procedurer.

Artikel 23

Ikrafttrædelse

Parterne godkender denne protokol efter deres egne procedurer. Protokollen træder i kraft den første dag i den anden måned efter den dato, på hvilken parterne underretter hinanden om, at de i denne artikel omhandlede procedurer er afsluttet.

BILAG

BILAG I: FORRETNINGSORDEN FOR VOLDGIFTSPANELER

BILAG II: ADFÆRDSKODEKS FOR MEDLEMMER AF VOLDGIFTSPANELER OG MÆGLERE

BILAG I

FORRETNINGSORDEN

FOR VOLDGIFTSPANELER

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

1. I protokollen og i denne forretningsorden forstås ved:

"rådgiver": en person, som af en part er udpeget til at rådgive eller bistå den pågældende part i forbindelse med en voldgiftspanelprocedure

"klagende part": enhver part, som anmoder om nedsættelse af et voldgiftspanel i henhold til denne protokols artikel 5

"indklaget part": den part, som angiveligt har overtrådt de i denne protokols artikel 2 omhandlede bestemmelser

"voldgiftspanel": et panel nedsat i henhold til denne protokols artikel 6

"repræsentant for en part": en ansat eller enhver anden person, der er udpeget af et ministerium, en offentlig myndighed eller ethvert andet offentligt organ i en part

"dag": en kalenderdag, medmindre andet er præciseret.

2. Det påhviler den indklagede part at varetage den logistiske administration af tvistbilæggelsesproceduren, navnlig tilrettelæggelsen af høringer, medmindre andet aftales. Dog afholder Det Europæiske Fællesskab udgifterne til alle organisatoriske aspekter i forbindelse med konsultationer, mægling og voldgift, bortset fra udgifterne til mægleres og voldgiftsmænds vederlag og omkostninger, der afholdes i fællesskab.

UNDERRETNINGER

3. Parterne og voldgiftspanelet indsender anmodninger, meddelelser, skriftlige indlæg og andre dokumenter pr. e-mail og fremsender samme dag en kopi pr. telefax, anbefalet brev eller kurer, ved aflevering mod kvittering eller ved hjælp af et andet telekommunikationsmiddel, som giver mulighed for at dokumentere fremsendelsen. Medmindre andet bevises, anses en e-mail for at være modtaget på dagen for dens afsendelse.
4. Hver part forelægger den anden part og hver af voldgiftsmændene en elektronisk kopi af alle sine skriftlige indlæg. Der skal også forelægges en papirkopi af dokumenterne.
5. Inden denne protokols ikrafttrædelse underretter parterne hinanden om det kontaktpunkt, de har udpeget med henblik på alle underretninger.
6. Mindre skrivefejl i anmodninger, meddelelser, skriftlige indlæg eller andre dokumenter vedrørende voldgiftspanelproceduren kan berigtiges ved indgivelse af et nyt dokument, hvori ændringerne klart er angivet.

7. Hvis sidste dag for indgivelse af et dokument er en officiel helligdag eller hviledag i Tunesien eller Fællesskabet, kan dokumentet indgives den efterfølgende arbejdsdag. Den første mandag i hver december måned udveksler parterne lister over deres officielle helligdage og hviledage i det efterfølgende år. Ingen dokumenter, meddelelser eller anmodninger af nogen art anses for at være modtaget på en officiel helligdag eller hviledag.
8. Afhængigt af formålet med de omtvistede bestemmelser sendes der ligeledes en kopi af alle anmodninger og meddelelser, som i henhold til denne protokol stiles til Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser, til andre relevante underudvalg, som er nedsat i henhold til associeringsaftalen.

INDLEDNING AF VOLDGIFT

9. a) Hvis medlemmerne af voldgiftspanelet udvælges ved lodtrækning i medfør af denne protokols artikel 6 eller punkt 19, 20 eller 49 i denne forretningsorden, skal der være repræsentanter for begge parter til stede under lodtrækningen.
b) Medmindre parterne aftaler andet, mødes de med voldgiftspanelet senest syv arbejdsdage efter panelets nedsættelse for at tage stilling til spørgsmål, som parterne eller voldgiftspanelet anser for relevante, herunder voldgiftsmændenes vederlag og godtgørelsen af deres omkostninger, som skal svare til WTO-standarderne. Medlemmerne af voldgiftspanelet og parternes repræsentanter kan deltage i dette møde pr. telefon- eller videokonference.
10. a) Medmindre parterne aftaler andet senest fem arbejdsdage efter datoen for udvælgelsen af voldgiftsmændene, er voldgiftspanelets mandat:

på baggrund af de relevante bestemmelser i associeringsaftalen at undersøge det anliggende, hvortil der henvises i anmodningen om nedsættelse af voldgiftspanelet, at afgøre, hvorvidt den pågældende foranstaltning er forenelig med de i protokollens artikel 2 omhandlede bestemmelser, og at afsige en kendelse i overensstemmelse med artikel 8 i tvistbilæggelsesprotokollen.

b) Parterne meddeler voldgiftspanelet det aftalte mandat senest tre arbejdsdage efter, at de er nået til enighed herom.

INDLEDENDE INDLÆG

11. Den klagende part afgiver sit indledende skriftlige indlæg senest 20 dage efter datoen for nedsættelsen af voldgiftspanelet. Den indklagede part afgiver sit skriftlige modindlæg senest 20 dage efter afgivelsen af det indledende skriftlige indlæg.

ARBEJDSGANG I VOLDGIFTSPANELER

12. Formanden for voldgiftspanelet leder alle panelets møder. Et voldgiftspanel kan bemyndige formanden til at træffe administrative og proceduremæssige afgørelser.
13. Medmindre der i denne protokol er fastsat andet, kan voldgiftspanelet varetage sine opgaver på enhver vis, herunder pr. telefon, telefax eller edb-forbindelse.

14. Kun voldgiftsmænd må deltage i voldgiftspanelet's forhandlinger, men panelet kan give deres assistenter tilladelse til at overvære disse.
15. Det er alene voldgiftspanelet's ansvar at udarbejde en kendelse, og denne opgave må ikke overdrages til andre.
16. Hvis der opstår proceduremæssige spørgsmål, som ikke er omfattet af bestemmelserne i denne protokol og bilagene hertil, kan voldgiftspanelet efter høring af parterne vedtage en hensigtsmæssig procedure, som er forenelig med de nævnte bestemmelser.
17. Hvis voldgiftspanelet finder, at der er behov for at ændre en frist, der gælder for forhandlingerne, eller for at foretage andre proceduremæssige eller administrative justeringer, underretter det skriftligt parterne om grundene hertil og angiver den frist eller justering, der er behov for. Voldgiftspanelet kan efter samråd med parterne vedtage en sådan ændring eller justering. Fristerne i denne protokols artikel 8, stk. 2, kan ikke ændres.

UDSKIFTNING

18. Hvis en voldgiftsmand ikke kan deltage i proceduren, trækker sig tilbage eller skal udskiftes, vælges en afløser i overensstemmelse med denne protokols artikel 6, stk. 3.
19. Hvis en part finder, at en voldgiftsmand ikke overholder kravene i adfærdskodeksen og derfor skal udskiftes, underretter denne part den anden part herom senest 15 dage efter, at den er blevet bekendt med omstændighederne ved voldgiftsmandens væsentlige brud på adfærdskodeksen.

Hvis en part finder, at en voldgiftsmand, bortset fra formanden, ikke overholder kravene i adfærdskodeksen, rådfører parterne sig med hinanden og udskifter i givet fald voldgiftsmanden ved at vælge en afløser efter proceduren i denne protokols artikel 6, stk. 3.

Hvis parterne ikke er enige om, hvorvidt en voldgiftsmand bør udskiftes, kan de hver især anmode om, at sagen henvises til formanden for voldgiftspanelet, hvis afgørelse er endelig.

Hvis formanden finder, at en voldgiftsmand ikke overholder kravene i adfærdskodeksen, skal han eller hun vælge en ny voldgiftsmand ved lodtrækning fra den i denne protokols artikel 19, stk. 1, omhandlede liste over personer, på hvilken den oprindelige voldgiftsmand var opført. Hvis parterne valgte den oprindelige voldgiftsmand i henhold til denne protokols artikel 6, stk. 2, vælges afløseren ved lodtrækning blandt de personer, som den klagende part og den indklagede part har foreslået i henhold til denne protokols artikel 19, stk. 1. Den nye voldgiftsmand udvælges senest fem arbejdsdage efter datoen for indgivelsen af anmodningen om udskiftning til formanden for voldgiftspanelet.

20. Hvis en part finder, at formanden for voldgiftspanelet ikke overholder kravene i adfærdskodeksen, rådfører parterne sig med hinanden og udskifter i givet fald formanden ved at vælge en afløser efter proceduren i denne protokols artikel 6, stk. 3.

Hvis parterne ikke er enige om, hvorvidt formanden bør udskiftes, kan de hver især anmode om, at sagen henvises til en af de tilbageblivende på listen over personer, der er valgt til at varetage formandskabet i henhold til denne protokols artikel 19, stk. 1. Formændene for Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser eller disses stedfortræder udvælger den pågældende person ved lodtrækning. Denne persons afgørelse om, hvorvidt formanden skal udskiftes, er endelig.

Hvis denne person finder, at den oprindelige formand ikke overholder kravene i adfærdskodeksen, vælger han eller hun en ny formand ved lodtrækning blandt de tilbageblivende på listen over personer, der kan varetage formandskabet, jf. denne protokols artikel 19, stk. 1. Den nye formand udvælges senest fem arbejdsdage efter indgivelsen af den i dette punkt omhandlede anmodning.

21. Voldgiftspanelproceduren suspenderes i den tid, det tager at gennemføre de i punkt 18, 19 og 20 omhandlede procedurer.

HØRINGER

22. Formanden fastsætter datoen og tidspunktet for høringen i samråd med parterne og voldgiftspanelets øvrige medlemmer og bekræfter dette skriftligt over for parterne. Hvis høringen er åben for offentligheden, stiller den part, som varetager den logistiske administration af forhandlingerne, også disse oplysninger til rådighed for offentligheden. Voldgiftspanelet kan beslutte ikke at indkalde til høring, medmindre en part modsætter sig det.
23. Medmindre parterne aftaler andet, afholdes høringen i Bruxelles i de tilfælde, hvor den klagende part er Tunesien, og i Tunis i de tilfælde, hvor den klagende part er Fællesskabet.
24. Under ekstraordinære omstændigheder kan voldgiftspanelet indkalde til en enkelt yderligere høring. Der indkaldes ikke til yderligere høring i forbindelse med procedurerne efter protokollens artikel 10, stk. 2, artikel 11, stk. 2, artikel 12, stk. 3, og artikel 13, stk. 2.
25. Alle voldgiftsmænd skal være til stede under hele høringsforløbet.
26. Følgende personer kan deltage i en høring, uanset om proceduren er åben for offentligheden eller ej:
  - a) parternes repræsentanter
  - b) parternes rådgivere
  - c) administrativt personale, tolke, oversættere og retsskrivere
  - d) voldgiftsmændenes assistenter.

Kun parternes repræsentanter og rådgivere må rette henvendelse til voldgiftspanelet.

27. Senest fem arbejdsdage inden en høring skal hver part give voldgiftspanelet en liste med navnene på de personer, der på den pågældende parts vegne vil fremføre

mundtlige anbringender eller indlæg under høringen, og på andre repræsentanter eller rådgivere, som vil deltage høringen.

28. Voldgiftspanelers høringer er åbne for offentligheden, medmindre parterne fastsætter andet. Hvis parterne beslutter, at høringen skal være lukket for offentligheden, kan en del af den ikke desto mindre være åben for offentligheden, hvis voldgiftspanelet efter anmodning fra parterne beslutter det. Dog mødes voldgiftspanelet for lukkede døre, hvis en parts indlæg og anbringender indeholder fortrolige forretningsoplysninger.
29. Voldgiftspanelet afholder høringen på følgende måde:

Anbringende

- a) den klagende parts anbringende
- b) den indklagede parts anbringende

Modanbringende

- a) den klagende parts anbringende
- b) den indklagede parts duplik.

30. Voldgiftspanelet kan under en høring når som helst stille spørgsmål til begge parter.
31. Voldgiftspanelet sørger for, at der udarbejdes et referat af hver høring, og at det hurtigst muligt sendes til parterne.
32. Senest 10 arbejdsdage efter høringen kan hver part afgive et supplerende skriftligt indlæg vedrørende spørgsmål, der opstod under høringen.

SKRIFTLIGE FORESPØRGSLER

33. Voldgiftspanelet kan under forhandlingerne når som helst rette skriftlige forespørgsler til en eller begge parter. Hver part modtager en kopi af alle voldgiftspanelet's forespørgsler.
34. Parterne sender også hver især en kopi af deres skriftlige besvarelser af voldgiftspanelet's forespørgsler til den anden part. Hver part har mulighed for at fremsætte skriftlige bemærkninger til den anden parts besvarelse senest fem arbejdsdage efter modtagelsen heraf.

FORTROLIGHED

35. Parterne holder voldgiftspanelet's høringer fortrolige, når de afholdes for lukkede døre, jf. punkt 28. Hver part behandler de oplysninger, som den anden part har forelagt voldgiftspanelet og udpeget som fortrolige, som sådanne. Hvis en part forelægger voldgiftspanelet en fortrolig udgave af sine skriftlige indlæg, skal den efter anmodning fra den anden part også fremlægge et ikkefortroligt resumé af de i indlægget indeholdte oplysninger, som kan offentliggøres, senest 15 dage efter anmodningen eller indlægget, alt efter hvilken dato der er den seneste. Intet i denne

forretningsorden forhindrer en part i at offentliggøre erklæringer vedrørende egne holdninger.

EX PARTE-KONTAKTER

36. Voldgiftspanelet må ikke mødes eller tage kontakt med en part i den anden parts fravær.
37. Medlemmer af voldgiftspanelet må ikke i de andre voldgiftsmænds fravær drøfte aspekter af det emne, der er genstand for forhandlingerne, med en eller begge parter.

AMICUS CURIAE-INDLÆG

38. Medmindre parterne aftaler andet senest fem dage efter datoen for nedsættelsen af voldgiftspanelet, kan panelet modtage uanmodede skriftlige indlæg, forudsat at disse afgives senest 10 dage efter voldgiftspanelet's nedsættelse, at de er kortfattede og under ingen omstændigheder fylder mere end 15 maskinskrevne sider inkl. eventuelle bilag, og at de er direkte relevante for de faktiske omstændigheder, der behandles af voldgiftspanelet.
39. Indlægget skal indeholde en beskrivelse af den fysiske eller juridiske person, der afgiver det, herunder karakteren af den pågældende persons aktiviteter og finansieringskilde og af dens interesse i voldgiftsproceduren. Det skal være affattet på de sprog, som parterne har valgt i overensstemmelse med punkt 42 og 43 i denne forretningsorden.
40. Voldgiftspanelet opregner i sin kendelse alle de indlæg, det har modtaget, som er i overensstemmelse med ovennævnte punkter. Voldgiftspanelet har ikke pligt til i sin kendelse at behandle de anbringender, der fremføres i sådanne indlæg. Alle indlæg, som voldgiftspanelet modtager i henhold til disse punkter, forelægges parterne med henblik på bemærkninger.

HASTESAGER

41. I hastende tilfælde som omhandlet i denne protokol justerer voldgiftspanelet i samråd med parterne og efter behov de frister, der er nævnt i denne forretningsorden, og underretter parterne herom.

OVERSÆTTELSE OG TOLKNING

42. Under de i denne protokols artikel 6, stk. 2, omhandlede konsultationer og senest på det i punkt 9, litra b, i denne forretningsorden omhandlede møde bestræber parterne sig på at nå til enighed om et fælles arbejdssprog til brug for voldgiftsforhandlingerne.
43. Hvis parterne ikke kan nå til enighed om et fælles arbejdssprog, sørger de hver især for oversættelse af deres skriftlige indlæg til det sprog, den anden part har valgt, og afholder udgifterne hertil.
44. Den indklagede part sørger for tolkning af mundtlige indlæg til de sprog, parterne har valgt.

45. Voldgiftspanelets kendelser meddeles på det eller de sprog, parterne har valgt.
46. Parterne kan hver især fremsætte bemærkninger til en oversat udgave af et dokument, der er udarbejdet i henhold til disse punkter.

BEREGNING AF FRISTER

47. Hvis en part som følge af anvendelsen af punkt 7 i denne forretningsorden modtager et dokument på en anden dato end den, hvor den anden part har modtaget samme dokument, skal enhver frist, der beregnes på grundlag af datoen for modtagelsen af nævnte dokument, beregnes fra datoen for den seneste modtagelse af dokumentet.

ANDRE PROCEDURER

48. Denne forretningsorden gælder også for procedurerne efter denne protokols artikel 10, stk. 2, artikel 11, stk. 2, artikel 12, stk. 3, og artikel 13, stk. 2. De i forretningsordenen fastsatte frister tilpasses imidlertid efter de særlige frister, der er fastsat for voldgiftspanelets afsigelse af en kendelse i forbindelse med disse andre procedurer.
49. Hvis det oprindelige panel eller nogle af dets medlemmer ikke kan træde sammen i forbindelse med procedurerne efter denne protokols artikel 10, stk. 2, artikel 11, stk. 2, artikel 12, stk. 3, og artikel 13, stk. 2, finder procedurerne i denne protokols artikel 6 anvendelse. Fristen for meddelelse af kendelsen forlænges i så fald med 15 dage.

BILAG II

ADFÆRDSKODEKS FOR MEDLEMMER AF VOLDGIFTSPANELER OG MÆGLERE

Definitioner

1. I denne adfærdskodeks forstås ved:
  - a) "medlem" eller "voldgiftsmand": et medlem af et voldgiftspanel, der gyldigt er nedsat i henhold til denne protokols artikel 6
  - b) "mægler": en person, der foretager mægling i overensstemmelse med denne protokols artikel 4
  - c) "kandidat": en person, hvis navn står på den i denne protokols artikel 19 omhandlede liste over voldgiftsmænd, og som overvejes udvalgt til medlem af et voldgiftspanel i henhold til denne protokols artikel 6
  - d) "assistent": en person, som efter mandat fra et medlem foretager undersøgelser for eller bistår medlemmet
  - e) "procedure": medmindre andet er angivet, en voldgiftspanelprocedure i henhold til denne protokol
  - f) "personale": i forbindelse med et medlem, personer, der arbejder under medlemmets ledelse og tilsyn, dog ikke assistenter.

Ansvar i forbindelse med afviklingen af sager

2. Alle kandidater og medlemmer skal undgå utilbørlig adfærd og adfærd, der kan udlægges som utilbørlig, være uafhængige og upartiske, undgå direkte og indirekte interessekonflikter og iagttage en høj adfærdsstandard, således at integriteten og upartiskheden i tvistbilæggelsesordningen bevares. Tidligere medlemmer skal overholde de forpligtelser, der er fastsat i punkt 15, 16, 17 og 18 i denne adfærdskodeks.

Oplysningspligt

3. Forud for bekræftelsen af en kandidats udvælgelse til medlem af voldgiftspanelet i henhold til denne protokol skal han eller hun oplyse om alle interesser, forbindelser og andre forhold, som kan formodes at påvirke den pågældendes uafhængighed eller upartiskhed, eller som kan formodes at give indtryk af utilbørlig adfærd eller partiskhed i forbindelse med proceduren. I dette øjemed skal en kandidat gøre enhver rimelig indsats for at få kendskab til sådanne eventuelle interesser, forbindelser og andre forhold.
4. En kandidat eller et medlem må kun videregive oplysninger om faktiske eller potentielle overtrædelser af denne adfærdskodeks til Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser med henblik på parternes undersøgelse heraf.
5. Efter udvælgelsen skal et medlem vedblive med at gøre enhver rimelig indsats for at få kendskab til eventuelle interesser, forbindelser og andre forhold som omhandlet i

punkt 3 i denne adfærdskodeks og oplyse om disse. Oplysningspligten er en vedvarende forpligtelse, ifølge hvilken et medlem skal oplyse om alle interesser, forbindelser og andre forhold, der måtte komme frem på et hvilket som helst trin i proceduren. Medlemmet skal oplyse om sådanne interesser, forbindelser og andre forhold ved skriftligt at underrette Underudvalget vedrørende Industri, Handel og Tjenesteydelser med henblik på parternes undersøgelse heraf.

Medlemmernes opgaver

6. Efter udvælgelsen skal et medlem udføre sine opgaver omhyggeligt og hurtigt under hele procedurens forløb og udvise loyalitet og rettidig omhu.
7. Et medlem må kun behandle spørgsmål, der rejses i forbindelse med proceduren, og som har betydning for kendelsen, og må ikke overdrage denne opgave til andre.
8. Et medlem skal træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at hans eller hendes assistent og personale er bekendt med og overholder bestemmelserne i punkt 2, 3, 4, 5, 16, 17 og 18 i denne adfærdskodeks.
9. Et medlem må ikke etablere ex parte-kontakter, der vedrører proceduren.

Medlemmernes uafhængighed og upartiskhed

10. Et medlem skal være uafhængigt og upartisk og undgå adfærd, der kan udlægges som utilbørlig eller partisk, og må ikke lade sig påvirke af egne interesser, udefra kommende pres, politiske overvejelser, offentlige protester, loyalitet over for en part eller frygt for kritik.
11. Et medlem må ikke hverken direkte eller indirekte påtage sig nogen forpligtelse eller acceptere nogen fordel, som på nogen måde ville være til hindring for eller give indtryk af at være til hindring for, at han eller hun udfører sine opgaver korrekt.
12. Et medlem må ikke udnytte sin stilling som medlem af voldgiftspanelet til at fremme personlige eller private interesser og skal undgå handlinger, som kan give det indtryk, at andre befinder sig i en særlig stilling med hensyn til at påvirke medlemmet.
13. Et medlem må ikke lade finansielle, forretningsmæssige, faglige, familiemæssige eller sociale forbindelser eller forpligtelser påvirke sin adfærd eller dømmekraft.
14. Et medlem skal undgå at etablere forbindelser eller erhverve finansielle interesser, som kan formodes at påvirke medlemmets upartiskhed eller give indtryk af utilbørlig eller partisk adfærd.

Tidligere medlemmers forpligtelser

15. Alle tidligere medlemmer skal undgå handlinger, der kan give det indtryk, at de var partiske under varetagelsen af deres opgaver eller drog fordel af voldgiftspanelet's afgørelse eller kendelse.

Fortrolighed

16. Et medlem eller tidligere medlem må på intet tidspunkt videregive eller gøre brug af ikkeoffentlige oplysninger, der vedrører en procedure eller er indhentet under en procedure, medmindre det sker som led i proceduren, og må under ingen omstændigheder videregive eller gøre brug af sådanne oplysninger til egen eller andres fordel eller til skade for andres interesser.
17. Et medlem må ikke videregive en voldgiftspanels kendelse eller dele heraf, før den er offentliggjort i overensstemmelse med denne protokol.
18. Et medlem eller tidligere medlem må på intet tidspunkt oplyse om et voldgiftspanels forhandlinger eller om et medlems standpunkt.

Udgifter

19. Hvert medlem fører regnskab med og udarbejder en endelig opgørelse over den tid, der anvendes til proceduren, og de hertil medgåede udgifter.

Mæglere

20. Bestemmelserne i denne adfærdskodeks for medlemmer og tidligere medlemmer gælder tilsvarende for mæglere.

*   *

*